

De Digitale Snelweg

Vogels kijken langs De Digitale Snelweg

Aflevering 100

Peter Meijer

In *het Vogeljaar* 45(1) uit 1997 begon ik met het schrijven van deze artikelenreeks. Jaap Taapken had in 1996 een oproep geplaatst. Daarin vroeg hij wie er wel eens op het internet keek. Ik heb daar toen op gereageerd, omdat ik wel bereid was eenmalig iets over vogels op internet te schrijven. Al snel bleek dat er heel wat op het internet te vinden is dat de moeite van het vermelden waard is. Een andere belangrijke bron was het Eurobirdnet, waarop het Engels de voertaal is. Dat wordt gebruikt door enkele duizenden vogelaars. Evenals het Eurobirdnet Nederland bleek het een goede bron van informatie. Omdat veel van die informatie voor de historie van belang is, is het ook zinvol dat vast te leggen. Gedrukte media zijn daarvoor nog altijd een heel geschikt medium.

Individuele vogelaars uit binnen- en buitenland stuurden mij regelmatig e-mailberichten en als ik dacht dat het belangrijk nieuws was, meldde ik dit in de rubriek.

Al die jaren waren er veel zaken die de moeite waard waren en ook in de toekomst zullen er ongetwijfeld nog veel meer interessante zaken komen. Elke twee maanden selecteerde en verzamelde ik de onderdelen voor een nieuwe aflevering, maar op 1 juli 2013 begon ik aan de allerlaatste. Ook nu gaat het weer om een bonte verzameling van onderwerpen.

Scholekster 30 jaar

Sommige vogelsoorten kunnen behoorlijk oud worden. Dat geldt bijvoorbeeld voor de Scholekster. Klaas van Dijk wijst op een geringde Scholekster die al dertig jaar oud is. De vogel is te zien op: <http://www.youtube.com/watch?v=0r5Lq3JxHUM&feature=youtu.be>. Deze vogel was geringd in Earnewald (Fr.) in 1985.

Honderd afleveringen

Dit is de laatste aflevering van de rubriek 'Vogels kijken langs De Digitale Snelweg' van Peter C. Meijer. Feitelijk is het de 99ste, want de allereerste aflevering werd destijds geplaatst met als titel 'Digitaal vogelen op wereldwijd internet'. Daarna werd de definitieve titel voor de rubriek ingevoerd. Peter Meijer is een vogelaar in hart en nieren en hij is – hoewel hij al een enorme ornithologische kennis heeft – nog altijd heel actief op zoek naar nog meer nieuwe wetenswaardigheden. Hij is een buitengewoon veelzijdig persoon en geïnteresseerd in veel uiteenlopende onderwerpen, maar zijn grootste interesse gaat toch steeds weer uit naar de vogels. Ook is hij inmiddels 'ornithologisch wereldreiziger', met vogelreizen naar verre landen, zoals Egypte, Australië, Antarctica, Zuid-Amerika en India.

Trouw verzorgde hij zeventien jaar lang elke twee maanden een aflevering van deze rubriek. Uit de enorme hoeveelheid informatie op internet en uit de vele berichten die hem dagelijks bereikten, filterde hij met een goed gevoel voor nieuws steeds opnieuw allerlei wetenswaardigheden, waarmee hij u dan weer kon informeren via deze rubriek. Peter Meijer deed dat op een heel persoonlijke wijze. Steeds weer blij gevend hozeer hij genoot van de vogelwereld om hem heen. Vaak ook met kritisch commentaar of met een dosis zelfspot. Het is nu mooi geweest, vond hij zelf. Ruim een jaar geleden kondigde hij aan dat aflevering honderd de laatste zou worden.

Namens de redactie en mede namens een grote schare van abonnees wil ik Peter Meijer hierbij heel hartelijk danken voor alle mooie verhalen die hij schreef in *het Vogeljaar*.

■ Rob Kole

De eerste aflevering van de rubriek was nog geheel in zwart-wit.

jaar werd het dier slechts een paar maal waargenomen, voor het laatst in 2005.

Dit gebeurde in het westelijke deel van Queensland. Ontdekker John Young presenteerde in 2013 voor een publiek van honderd liefhebbers foto's en een video van de Nachtpapegaai. Experts reageerden lyrisch. Ze spraken van 'de heilige graal in de wereld van de Australische vogelaars'.

Een museumornitholoog noemde de Nachtpapegaai één van de moeilijkste vogels ter wereld om te zien. Ook John Young kreeg het niet cadeau. Verspreid over vijftien jaar spendeerde hij 17.000 uur in het wild voor hij de papegaai voor zijn lens wist te krijgen. Behalve een paar foto's maakte hij ook een videoclipje van 17 seconden.

De Nachtpapegaai komt oorspronkelijk uit Midden-Australië en leeft in het hoge gras. Tussen 1912 en 1979 werd het dier geen enkele keer gezien; aangenomen werd dat hij was uitgestorven. Verspreid over heel Australië zouden nu nog 50 tot 250 Nachtpapegaaien leven.'

In 1912 werd het laatste levende exemplaar verzameld in Nicol Spring in West-Australië. Een link naar een Australische website is: <http://www.australiangeographic.com.au/journal/night-parrot-seen-alive-again-after-30-years.htm>. Met dank aan mijn Australische correspondent.

Het meest recente exemplaar is een vogel zonder kop, gevonden in 2006 door een parkwachter in Queensland's Diamantina National Park. Een jaar eerder meldden enkele biologen dat zij een aantal Nachtpapegaaien hadden gezien in West-Australië in het gebied Pilbara. Ze waren niet in staat foto's te maken of exemplaren te verzamelen.

Er zijn ook sceptici. Rob Bouter meldt: 'John Young liet zijn resultaten zien op een bijeenkomst met zo'n honderd andere vogelaars, maar verder heeft niemand de foto's gezien. Hij kan ze niet laten zien, omdat hij een deal heeft gesloten met een mediabedrijf.' 'Als dit klopt, dan is dit het vogelaarsequivalent van Elvis zien in een afgelegen cafetaria waar hij hamburgers staat te bakken,' zegt Sean Dooley van het Australi-

sche Birdlife Magazine.' Geen foto's dus en de foto op de website is van een dode vogel, maar zo zou de *Pezoporus occidentalis* er ongeveer uit moeten zien. Eerder werden Youngs foto's al eens in twijfel getrokken. In 2006 zou hij een foto van een andere zeldzame papegaai hebben laten zien.

Sperwers bij het Instituut voor de Tropen in Amsterdam

De ouderen onder ons kennen dit gebouw als het Koloniaal Museum. Later werd het Tropenmuseum. Gelukkig mag dit museum nog even blijven. Ik heb er veel genoten van al die vreemde zaken uit de tropen. U kunt ook genieten van het broedgeval net buiten het museum door te kijken op: <http://www.youtube.com/watch?v=qvg7t9euCu8&feature=youtu.be>. Daar staat een filmpje gemaakt door Guus van Duin. Het duurt 54 minuten, maar het is zeer de moeite waard.

Ondergrondse Koolmezen

Op <http://www.zie.nl/video/opmerkelijk/Koolmeesje-heeft-nestje-midden-in-de-weg/m1nzig3fgx7x> wordt een filmpje getoond waarin wij zien dat een koolmezenpaar een nest heeft gemaakt dat zij via een gat in een 'kikker' in het midden van de weg kunnen bereiken. Heel apart. Tim van Nus meldt dit en onder het filmpje staat: 'Ontdekt tijdens onze vakantie in Voorthuizen. Een Koolmees verdwijnt in een paalgat in de weg. Wat blijkt? Zeven jonge Koolmezen zitten in een nestje, hongerig te wachten op pa en ma en voedsel'.

Spraakherkenning bij vogels

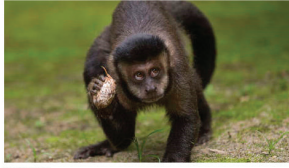
Ricardo van Dijk wijst op een link naar een artikel op volkskrant.nl: <http://www.volkskrant.nl/vk/nl/2672/Wetenschap-Gezondheid/article/detail/3476816/2013/07/17/Computer-leert-diersoorten-te-filteren-uit-oerwoudkakofonie.dhtml>. Daar lezen wij: 'Sprakherkenning kan nu ook met dieren. De computertechniek die wordt gebruikt voor het omzetten van het gesproken

Onder een deksel op de as van een rijweg heeft een paar Koolmezen een nest gebouwd.

Computer leert diersoorten te filteren uit oerwoudkakofoonie

Door: Bard van de Weijer - 17/07/13, 06:00

Spraakherkenning kan nu ook met dieren. De computertechniek die wordt gebruikt voor het omzetten van het gesproken woord in tekst, kan ook worden gebruikt om in kaart te brengen welke dieren er in het regenwoud leven. Onderzoekers van de universiteit van Puerto Rico hebben apparaten ontwikkeld die 24 uur per dag dierengeluiden verzamelen en deze naar een centrale database sturen, waar spraakherkenningssoftware bepaalt om welke soort het gaat.

MEER OVER

- Dieren Wetenschap Internet
- De jager opgejaagd: drone speurt stropers in Afrika op
- Freek Vonk en team ontrafelen draaiendes koningscobra en tijgerspython
- Zespaardje is uitmuntend jager dankzij vreemde vorm van hond
- Staarttaal van hond ontcijferd: linkskwispelend betekent gevaar

Met speciale software kan men tegenwoordig dierengeluiden filteren uit oerwoudgeluiden.

woord in tekst, kan ook worden gebruikt om in kaart te brengen welke dieren er in het regenwoud leven. Onderzoekers van de Universiteit van Puerto Rico hebben apparaten ontwikkeld die vierentwintig uur per dag dierengeluiden verzamelen en deze naar een centrale database sturen, waar spraakherkenningssoftware bepaalt om welke soort het gaat'. Bij de Birdfair was, zo hoorde ik in Vroege Vogels, een demonstratie van een kijker die groepen van vogelsoorten kan herkennen. Ik schreef er al eens over. Wij maken het nog eens mee dat veldgidsen niet meer nodig zijn. Gewoon een 'Google-bril' opzetten en dan via het WorldWideWeb bevestigen wat je ziet.

BIRDGUIDES - better birding through technology

Log in Register Free

Expand **RSPB Scotland's seabirds continue to struggle**

Home

The coldest spring in more than 50 years has taken a toll on Scotland's seabirds, as early monitoring shows adult birds have arrived for the breeding season both late and in poor condition. Harsh weather conditions earlier this year have added to the considerable long-term challenges seabirds face, including lack of food due to the impact of climate change on the marine food chain, and poor management of human activities in the marine environment.

Colony counts on RSPB Scotland reserves across the country from Orkney and Shetland to the Firth of Clyde reveal a similar picture, with species such as Kittiwakes, Gullies and Razorbills showing some of the steepest declines in number of birds present. Seabird counts on some sites around Orkney indicate an 80% reduction in the number of Kittiwakes compared with counts conducted on the same sites as part of the last seabird census in 2000. Razorbills are down 25% from a total of 2,018 in 2000 to just 466 in 2013, and Gullies have declined by 45% during the same period. Meanwhile, seabird counts on Alda Craig in the Firth of Clyde suggest a poor season for the same species, with Kittiwake declining by 70% since 2000.

Latest edition
 Search articles
 All articles
 Popular articles

Home of the Week
 Weekly newsletter
 Birdwatch Blog
 Photo club
 Editors
 Help/Privacy
 Support
 Help & Account
 Links
 About us
 Contact us
 Privacy policy

Bill Oddie guest edits the February issue of Birdwatch

Click here

Breeding Kittiwakes (above), along with Razorbills and Gullies, are in serious trouble in Scottish waters (Photo: Curt Wright)

Veel zeevogels hebben het moeilijk doordat zij als gevolg van intensieve visserij moeilijker aan voedsel kunnen komen.

Het lijkt onwaarschijnlijk, maar ik verzeker u het komt er aan.

De toekomst van het vogels kijken

Meer en meer zal het verzamelen van gegevens de mogelijkheid aan waarneemers bieden om te zien of zij de enigen zijn die op een zeker moment getuige zijn van bijvoorbeeld een enorme trek. Journalist Tom Lansner wees mij op de volgende link: http://www.nytimes.com/video/2013/08/19/science/100000002395529/21st-century-birding.html?nl=todaysheadlines&emc=edit_th_20130820.

Het onderwerp is vogels kijken in de eenentwintigste eeuw. Andrew Farnsworth is de projectleider van het e-birdproject BirdCast. Hij geeft aan hoe de moderne middelen worden geïntegreerd in het veld. Er wordt gebruikgemaakt van een app waarmee men waarnemingen kan invoeren via een smartphone. De verzamelde gegevens leveren veel nieuwe informatie op, onder andere over trekroutes.

'Milieuvriendelijk' omgekomen

Arnoud van den Berg wijst op een artikel in Birdwatch waarin gemeld wordt dat windmolens meer slachtoffers maken dan gedacht. Twitchers die graag een Stelkstaartgierzwaluw in de Buiten Hebriden op 26 juni 2013 hadden willen scoren, werden boos toen bleek dat de vogel was omgekomen door een klap van de molen.

In het artikel wordt gewezen op een onderzoek in de Verenigde Staten. In het artikel staat een schatting over 2012. Er zouden ongeveer 573.000 vogels zijn omgekomen door windmolens. Met schatte dat er 83.000 roofvogels onder dit aantal waren. In 2009 had de 'Fish and Wildlife Service' in de Verenigde Staten al een schatting gemaakt en nu in 2012 is er een toename van 30%.

Vleermuizen zijn ook slachtoffer. De auteur van het artikel (Shawn Smallwood) schat dit aantal op 888.000 per jaar. Zie (on-line): Shawn Smallwood, K. (2013): Comparing bird and bat fatality-rate estimates among North American wind-energy projects. Wildlife Society Bulletin 37(1):19-33.

Minder zeevogels

Norman Deans van Swelm wijst ons op de volgende link: <http://www.birdguides.com/webzine/article.asp?a=3868>. Mede door de langdurige koudeperiode in 2013 zijn er meer zeevogels omgekomen dan in voorgaande jaren. Men constateerde op de Orkney-eilanden en op de Shetlandeilanden dat de vogels sterk vermagerd aan het broedseizoen begonnen. Kennelijk konden ze niet genoeg vis vinden. Geschat wordt dat de Drieteenmeeuw met 70% in aantal zal afnemen, sedert de telling van 2000.

Hopelijk komt er een maatregel vanuit Europa. Bijvoorbeeld door de Zandaal te beschermen en daar niet meer op te blijven vissen.

Theo van Lent

Regelmatig heb ik, ook in deze rubriek de cd's

n Peter C. Meijer, 1 september 2013.

besproken die Theo van Lent uitbrengt. Deze zijn gebaseerd op zijn ervaringen met en impressies van vogels. Ik vind ze allemaal prachtig. Mocht u zijn cd's niet aangeschaft hebben, kijk en luister dan eens naar het filmpje op YouTube: <http://www.youtube.com/watch?v=fpSVlMB8n-tU>. Ruud Vlek wees hier terecht op. De opname is in 2004 gemaakt tijdens een Sovon-dag te Nijmegen. Het betreft de 'Dutch Birder's rap'. Theo schreef het nummer dat in het voorjaar bij een ijsvogelnest in Amsterdam-Noord, toen de Ijsvogel maar niet wou komen.

Tot slot

Aan allen die de afgelopen jaren relevante zaken voor deze rubriek aanleverden: HARTELIJK DANK!